

Vrijwillig de armoede in

FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste familie, vrienden en bekenden,

In de drie maanden die sinds mijn vorige brief verstreken zijn, is er genoeg gebeurd en veranderd hier in Baucau, Oost-Timor. Zo is het droge seizoen overgegaan in het regenseizoen. De invloed van het water op de natuur wordt nu duidelijk zichtbaar. Droge rivierbeddingen vullen zich met water en smalle beekjes zwellen aan tot woeste rivieren. Stoffige wegen, waarover ik in oktober vorig jaar op mijn missiepost aankwam, veranderen zo langzaam in modderpoelen en het droge en verdorde land verandert in een paradijs van groen. Deze verandering van de natuur is prachtig en indrukwekkend en het wordt steeds duidelijker hoe mooi Oost-Timor eigenlijk is.

Missie is begonnen

De natuur is niet het enige wat veranderd is. Sinds begin januari zijn Julien en ik echt begonnen aan de taak waarvoor wij naar Oost-Timor gekomen zijn: wij zijn begonnen met lesgeven. De drie maanden die aan het begin van het nieuwe schooljaar vooraf gingen, waren drie vrij rustige maanden. In deze tijd hadden wij geen specifieke taken. In oktober en november mochten wij af en toe een inval-les geven op de school als er een andere docent afwezig was, maar dit kwam maar sporadisch voor. Ook konden wij helpen met surveilleren tijdens de proefwerkweek, eind november. Dit was trouwens geen eenvoudig karwei, aangezien het bijna een nationale sport is in Oost-Timor om af te kijken. Dus het was af en toe lastig om de orde in de klas te handhaven. Na deze proefwerkweek begon de grote vakantie en in de hele maand december was er dus geen school. Eind december konden wij wel nog assisteren bij de inschrijving van alle nieuwe studenten.

Aangezien deze maanden in het algemeen dus vrij rustig waren, moesten wij de tijd zo goed mogelijk zelf invullen. Zo hebben wij in die tijd de lokale taal Tetun geleerd en ondertussen kunnen wij ons prima verstaanbaar maken. Daarnaast moesten wij ons

lange termijn visum regelen, wat een tijdrovende en bureaucratische klus was. Verder hebben we in deze drie maanden ons buurmeisje van Engelse les voorzien. Het heeft haar goed geholpen, want vol trots kwam ze aan het einde van het jaar melden dat ze een goed cijfer voor het laatste proefwerk van het jaar had gehaald. Ook hebben wij de kinderen in de buurt vermaakt. Velen van hen gaan maar halve dagen naar school en de rest van de dagen spelen en zwerven zij op straat. Gedurende de eerste drie maanden konden wij veel tijd met hen doorbrengen en hebben wij een goede band met hen opgebouwd. Verder hebben wij Baucau en haar inwoners steeds beter leren kennen en werden wij ook enkele keren uitgenodigd om deel te nemen aan feesten en partijen. Een mooie wijze om de Timorese cultuur te leren kennen.

QUIRIEN VAN BERKEL

BAUCAU, OOST-TIMOR

Introductiedagen

Ondanks dat wij hier en daar wel wat konden doen, was het toch vrij kalm. Iets te rustig eigenlijk, maar wij zagen niet veel mogelijkheden om daar verandering in aan te brengen. Af en toe voelden wij ons een beetje nutteloos, aangezien wij gekomen waren om te werken, maar niets konden doen. Eén ding is zeker, wij hebben wel op ons gemak kunnen wennen aan de situatie hier. Na de kerst, dat wij op bezoek in Lete-Foho met twee andere Franse vrijwilligers van Fidesco gevierd hadden, was het begin januari dan eindelijk zover: het nieuwe schooljaar ging beginnen. Het begon met de introductietijd voor de nieuwe leerlingen. Gedurende drie dagen werden deze nieuwe leerlingen wegwijs gemaakt op hun nieuwe school. Het hele gebeuren deed een beetje denken aan de ontgroeningstijd van een studentenvereniging.

Tekenen op
zaterdagmiddag

De nieuwe studenten werden begeleid door ouderejaars, die de nieuwe leerlingen goed duidelijk maakten dat zij nog niets waard waren en dat zij nog geen volwaardig leerling waren van hun nieuwe school. De nieuwe leerlingen mochten bijvoorbeeld tijdens de vele presentaties die zij moesten bijwonen niet op een stoel zitten en werden gedwongen om op de grond te zitten. Ook werd elke vorm van ongehoorzaamheid aan de ouderejaars onbarmhartig de kop ingedrukt. Verder moesten de nieuwe studenten bezems, emmers, dweilen en sikkels meebrengen, om de school en het terrein rond de school schoon te maken. Dit zorgde trouwens wel voor een hilarisch straatbeeld, want deze traditie van schoonmaken is in elke school te vinden en zodoende zag je in die eerste week allemaal leerlingen van verschillende scholen met poetsgerei zeulen.

Presentaties

Tijdens deze introductiedagen kregen de nieuwe leerlingen allerlei presentaties voorgeschoteld. Zo was er een presentatie van de directeur van de school, van de hoofdcommissaris van politie en van de wethouder van onderwijs. Daarnaast werden Julien en ik ook gevraagd om een presentatie te geven. Julien gaf een presentatie over het gebruik van sociale media en ik gaf een presentatie over de voordelen van educatie. Een mooie ervaring en een goede oefening om Tetun voor een groter publiek te gebruiken. Aan het einde van deze introductietijd werden alle nieuwe leerlingen door de ouderejaars in de school opgenomen en de ouderejaars vroegen, naar goed Timorees gebruik, om vergeving voor al het slechte wat ze de nieuwe leerlingen hadden aangedaan.

Mijn klassen

In de week na de introductietijd begon dan echt het nieuwe schooljaar. In de school zijn er drie jaren en elk jaar is verdeeld in klassen voor de natuurwetenschappen (CT) en klassen voor de humane wetenschappen (CSH). Het derde jaar heeft vier klassen,

twee CT-klassen en twee CSH-klassen. Het tweede jaar heeft drie klassen, twee CT-klassen en één CSH-klas. Het eerste jaar heeft twee klassen, één CT-klas en één CSH-klas. Van deze negen klassen geef ik zeven klassen les en wel drie uur in de week. Dus in totaal geef ik 21 uur, van elk 45 minuten, per week les. Genoeg werk te doen dus.

Lesgeven

De eerste weken van het lesgeven waren nog vrij chaotisch. Enerzijds omdat nog niet alle benodigheden aanwezig waren. Zo kwam ik de tweede dag een klas binnen, met het plan om allerlei opgaven op het bord te schrijven; toen bleek dat er nog geen bord was. Op zo'n moment leer je wel improviseren. Ik heb alle oefeningen maar gedictreed en ben rond blijven lopen om te zien of de leerlingen alles wel correct opschreven. Ook veranderde het rooster drie keer in de eerste week en dat werd niet altijd gecommuniceerd. Dus op een gegeven moment dacht ik dat ik geen les moest geven, toen later bleek dat dat wel het geval was. Ook een planning maken was in de eerste weken nog niet mogelijk, aangezien het Ministerie van Educatie nog geen kalender voor dit schooljaar had uitgegeven waarin de proefwerkweken voor dit jaar zijn opgenomen. Voor mij als Nederlander is dat natuurlijk vreemd omdat ik in Nederland gewend ben dat alles stipt op tijd aanwezig is. Maar dit voorbeeld toont ook wel het ruime begrip van tijd in Oost-Timor. Of zoals zij het zelf noemen: elastische tijd. Als je een afspraak hebt met iemand om 15:00 uur, dan mag je blij zijn als er om 15:45 uur eens iemand komt opdagen. In het begin was dit voor mij wel wennen, ondertussen schik ik me ernaar en wacht ik gewoon maar af. Dat is ook wat de Timorezen gewend zijn te doen. Het leert je ook wel anders naar tijd te kijken en naar ons gejaagde bestaan in Europa.

Examen-voorbereiding

Voor nu bestaat de grootste uitdaging die ik heb uit de twee derdejaars klassen die ik les geef en moet voorbereiden op het nationale eindexamen in oktober. Het niveau van deze klassen is niet bijzonder hoog. Dit komt enerzijds omdat deze klassen de afgelopen twee jaar twee verschillende leraren hebben gehad die beiden verschillende methodes gebruikten. Daarnaast zijn dit ook niet de meest gemotiveerde leerlingen en zitten er een paar leerlingen tussen die lesgeven af en toe flink onmogelijk maken. Aangezien het niveau opgekrikt moet worden, geef ik nu al extra les, die vrijwillig door de leerlingen bezocht

OOST-TIMOR

QUIRIEN VAN BERKEL

Spelletjes spelen met de kinderen uit de buurt

worden om grammatica uit andere jaren te herhalen en om teksten te leren lezen. Beiden onderdelen van het eindexamen. De extra les wordt aardig bezocht en het mooie is dat de leerlingen die komen gemotiveerd zijn om te werken en dat is natuurlijk positief. Hopelijk zal het genoeg voortgang opleveren en zullen ze uiteindelijk goed voorbereid zijn om het eindexamen te maken.

Eerste en tweede klas

Voor de eerste en tweede klas ligt de situatie iets anders. De tweede klas heeft afgelopen jaar les gehad van mijn Franse voorganger en ik moet zeggen, die heeft hard gewerkt. Want het niveau is in het tweede jaar best goed. Ook al is er nog genoeg om te leren, ze zijn zeker goed op weg en het is leuk om hen les te geven, aangezien ze niet alleen al wat kennis van de Engelse taal hebben, maar ook omdat ze gemotiveerd zijn. Al blijft het lastig om alle klassen te motiveren om vocabulaire te blijven leren. De klassen uit het eerste jaar komen pas net kijken en het is ook leuk om hen les te geven, aangezien zij nog met alles moeten beginnen en ik ze dus vanaf het begin bij de hand mag nemen. De ene klas is wat meer gemotiveerd dan de andere, maar toch hebben beide klassen duidelijk de wil om de Engelse taal onder de knie te krijgen.

Het lesgeven gaat me tot nu toe goed af en het is prachtig om te zien dat een leerling begrijpt wat je uitlegt en de stof uiteindelijk zelf kan toepassen. Ik vind het mooi om met jongeren, die dit jonge land moeten gaan opbouwen, te werken. Dit werk doet me ook veel terugdenken aan mijn eigen tijd op de middelbare school en de reacties die ik zie bij de leerlingen doen me denken aan mijn eigen reacties. Dingen die mijn leraren deden, doe ik nu ook. Dingen waarvan leraren zeiden dat ik ze moest doen en waarvan ik

toen dacht dat het zinloos was, zie ik nu als zeer bruikbaar en ik zie dezelfde onverschillige reacties die ik toen had bij sommige leerlingen hier. Het maakt mij duidelijk dat de leerlingen die ik les geef niet anders zijn, niet minder intelligent zijn, maar juist veel lijken op hun leeftijdsgenoten in Europa. Het zijn normale jongeren, ook met dromen en idealen, alleen hun kansen liggen anders. Want waar een vervolgopleiding na de middelbare school gemeengoed is in Nederland, is het hier nog maar voor enkelen weggelegd. En wat deze jongeren na de middelbare school gaan doen is vaak niet duidelijk.

Kinderen uit de buurt

Zo zijn onze dagen doordeweeks al snel gevuld met alle werkzaamheden voor de school. In het weekend hebben we wat meer tijd voor onze omgeving. Zo proberen we nu elke zaterdag om wat tijd door te brengen met de kinderen uit de buurt. Deze kinderen, met wie we in de eerste maanden een goede band hebben opgebouwd, proberen zich vaak in hun vrije tijd te vermaken op straat. Veel is er niet te doen in de buurt en ze zijn vaak op zoek naar wat aandacht. Sinds enkele weken proberen wij nu om elke zaterdagmiddag wat gezamenlijks te doen. De ene week bakken we samen cake en de andere week komen ze langs om tekeningen te maken met kleurpotloden, of spelen wij samen een spel op het pleintje voor ons huis. Het is aan de ene kant prachtig om te zien dat die kinderen zo vrolijk en blij worden van het beetje aandacht wat je ze geeft. Aan de andere kant kom je er dus achter dat ze die aandacht enorm missen, wat eigenlijk schrijnend is. Maar dat het bengeltjes blijven blijkt wel uit het feit dat we goed op onze spullen moeten blijven letten, er is meer dan eens wat verdwenen uit het huis toen we tijd met hen doorbrachten.

Het kost heel wat tijd om hier in de plaatselijke gemeenschap te integreren, maar met geduld en vriendelijkheid beginnen er langzaam maar barsten te komen in de afstandelijkheid die wij voelden bij een groot deel van de mensen die om ons heen wonen. U moet begrijpen dat Timorezen in het verleden niet altijd de beste ervaringen hadden met blanke mensen. Maar het wordt steeds makkelijker om contacten te leggen, enerzijds omdat we de taal ondertussen spreken, anderzijds omdat we vertrouwde gezichten worden in de buurt. De rol van de kinderen moet daarbij ook niet uitgevlakt worden. De eersten die ons wat schuw en verlegen kwamen opzoeken waren de kinderen uit de buurt. En door het contact met

Quirien geeft les

leraar engels

Presentatie over de voordelen van onderwijs

De kinderen met hun zelfgemaakte tekeningen

Huisvesting Quirien en collega Julien

hen wordt het ook makkelijker om contact met hun ouders en met de rest van de mensen in de buurt te leggen. In die zin kunnen wij dus nog wat leren van kinderen die met een vrij onbevreesde en open blik de wereld inkijken, zonder dat vooroordelen de eerste indruk bepalen. Een les die voor ons in Europa niet onrelevant is.

Geloof

En speelt mijn geloof in dit alles nog een rol? Zeker. Vanaf het begin van onze missie bidden Julien en ik elke avond gezamenlijk om de dag af te sluiten. Het is een moment van reflectie en een moment van rust waarbij we alles wat we die dag beleefd hebben in gebed voor God kunnen neerleggen. In dagen met prachtige ervaringen kunnen we iemand bedanken voor alle het goede dat ons toekwam. In dagen van tegenslag, van problemen of van slecht nieuws kunnen we iemand om hulp vragen en weten wij dat wij niet alleen zijn. Het geeft vertrouwen en op momenten dat ik voor een uitdaging sta, zoals elke maandagmorgen voor de les van een van de derdejaars klassen, weet ik me gesterkt en geeft het me het laatste duwtje om over de drempel te stappen en om mijn uiterste best te doen een goede les te geven.

Dank

Aan het einde van deze brief wil ik u bedanken voor het ondersteunen van mijn missie, hetzij financieel, hetzij met gebed, hetzij met een persoonlijk bericht. Het bemoedigt mij enorm te weten dat er zoveel mensen zijn die deze missie een warm hart toe dragen. Hartelijke dank daarvoor en ik hoop dat ik op uw steun kan blijven rekenen. Hartelijke groeten uit Baucau en tot de volgende nieuwsbrief!

Quirien van Berkel

Wat is FIDESCO

FIDESCO (samengevoegd van Fides (Geloof) en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1981 door de Gemeenschap Emmanuel in Frankrijk is opgericht. Fidesco zendt professionals over de hele wereld uit om bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco werkt altijd samen met de lokale kerk om juist de lokale ontwikkeling door kleinschalige projecten te stimuleren. Fidesco heeft meer dan 1500 vrijwilligers uitgezonden, waarvan 23 Nederlanders. Na een voorbereidingstraject gaan de vrijwilligers twee jaar op missie. Fidesco is als Internationale vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en is verder lid van verschillende NGO platforms. In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften zijn aftrekbaar van de belasting.

Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missies van Nederlandse vrijwilligers of onze projecten financieel te ondersteunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding. Steun ons via:

1) De antwoordcoupon

U dient deze volledig in te vullen en naar het hierop vermelde adres te sturen. Geef daarbij aan of het om een eenmalige donatie of om een periodieke overschrijving gaat.

2) Internet

Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

3) Per bank

U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening NL53 ABNA 0566 0142 97 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland te Venlo o.v.v. de desbetreffende vrijwilliger of project.

Wij verzoeken u vriendelijk uw naam en adres onder vermelding van de desbetreffende donatie te mailen naar info@fidesco.nl of te sturen aan Stichting Fidesco Nederland in Voorhout. U kunt daarbij aangeven of u de missieverslagen wenst te ontvangen. Nadat u een gift heeft gegeven, houden wij uw adres in ons adressenbestand, en zullen u twee keer per jaar extra op de hoogte houden van onze activiteiten. Als u dit niet wilt, kunt u zichzelf schriftelijk afmelden hiervoor.

Bij voorbaat dank, Johannes Witt

nr.2

Voor informatie of sponsoring:
Rooseveltlaan 2
2215 NX Voorhout

tel.: 0852-731732
info@fidesco.nl
www.fidesco.nl